

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
КАФЕДРА ФАХОВИХ МЕТОДИК ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
ЛАБОРАТОРІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ м.СЛУПСЬК (ПОЛЬЩА)
ТРАКІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (БОЛГАРІЯ)

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В БАГАТОСТУПЕНЕВІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ: ДОСВІД, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Міжнародна науково-практична конференція



Умань
2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
КАФЕДРА ФАХОВИХ МЕТОДИК ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
ЛАБОРАТОРІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П.
ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ м.СЛУПСЬК (ПОЛЬЩА)
ТРАКІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (БОЛГАРІЯ)

**ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В
БАГАТОСТУПЕНЕВІЙ СИСТЕМІ
ОСВІТИ:
ДОСВІД, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Міжнародна науково-практична конференція

Умань
2017

Головний редактор:

Комар О. А. — доктор педагогічних наук, професор, завідувач лабораторії «Проблеми сільської початкової школи» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Гарачук Т. В. — канд. пед. наук, старший викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Грітченко Т. Я. — канд. пед. наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Кравчук О. В. — канд. пед. наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Лоюк О. В. — канд. пед. наук, викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Роско Л. М. — канд. пед. наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Торчинська Т. А. — канд. пед. наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Шевчук І. В. — канд. пед. наук, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі;

Шкурченко О. В. — канд. пед. наук, викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі.

Формування особистості в багатоступеневій системі освіти: досвід, реалії, перспективи, 27-28 вересня 2017 року.

До збірника увійшли тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції Формування особистості в багатоступеневій системі освіти: досвід, реалії, перспективи, у яких науковці розглядають актуальні питання формування особистості в багатоступеневій системі освіти: досвід, реалії, перспективи.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей

Безлюдна Наталія

Сутність професійного самовдосконалення педагога..... 7

Біда Олена

Підвищення рівня підготовки творчого вчителя в Україні..... 10

Блощинський Ігор

Формування іншомовної професійної компетентності молодшого персоналу в Ізмаїльському навчально-тренувальному загоні морської охорони Державної прикордонної служби України..... 14

Василик Марина

Провідні чинники формування особистості українця в західній діаспорі..... 17

Васютіна Тетяна

Підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації проектної діяльності учнів в умовах змішаного навчання..... 22

Гарачук Тетяна

Упровадження ігрових технологій з іноземної мови у початковій школі..... 25

Горохова Галина

Гуманістично-зорієнтоване становлення особистості в багатоступеневій системі освіти..... 29

Грітченко Тетяна

Комунікативна компетентність — системоутворювальний компонент професійної діяльності учителя початкової школи..... 32

Гуцало Емілія, Matyash Olga

Влияние дискурсивных процессов в академической среде на становление культуры власти современного руководителя (социокультурный аспект)..... 36

Дідур Наталія

Соціокультурні аспекти становлення особистості майбутнього вчителя початкової школи у процесі фахової підготовки..... 40

Добридень Алла

Самовиховання майбутнього вчителя початкової школи як складова професійної майстерності..... 46

Загоруйко Наталія

Формування особистості молодшого школяра..... 48

Васютіна Тетяна
к.п.н., доцент
Національний педагогічний
університет імені М.П. Драгоманова

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

В умовах запровадження Концепції «Нова українська школа», пілотування нового Державного стандарту початкової загальної освіти та відповідних йому програм, особливої актуальності набуває проблема оновлення та удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів школи І ступеня, здатних до ефективної роботи за спеціальністю на рівні світових стандартів, готових до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності.

Серед усіх напрямів удосконалення професійної підготовки студентів спеціальності «Початкова освіта» нашу першочергову увагу привернула проектна діяльність як одна із освітніх технологій із підтвердженою ефективністю. Говорячи про підготовку студентів-майбутніх учителів початкової школи, використання проектної діяльності можна розглядати у таких напрямках: 1) місце проектних технологій у структурі підготовки фахівців з даної спеціальності; 2) зміст і характеристика студентських проектів, форми організації і методи роботи над ними, роль викладача у цьому процесі, бази виконання проектних робіт студентів; 3) підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації проектної діяльності учнів, які навчаються у звичайних загальноосвітніх навчальних закладах та спеціалізованих школах з поглибленим вивченням інформаційних технологій.

Розмірковуючи про місце проектних технологій у структурі підготовки фахівців спеціальності «Початкова освіта», слід зазначити, що доцільність їх використання визначається навчальним планом підготовки студентів відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня [1]. Так, у процесі вивчення дисциплін із циклу фундаментальної і природничо-наукової підготовки ОКР «Бакалавр» передбачено виконання ряду проектних робіт,

спрямованих на глибше опанування змістом тієї чи іншої дисципліни. Вивчаючи дисципліни з циклу професійної та практичної підготовки, студенти як самі виконують проектні роботи, так і навчаються організовувати цю роботу з учнями після вивчення відповідних методик [2] та дисципліни «Педагогічні технології в початковій школі». Для студентів, яких особливо захопила проектна робота як сучасна технологія навчання в початковій школі, у вибірковій частині навчального плану передбачено спецкурс «Основи проектно-дослідницької діяльності учнів».

Студенти ОКР «Магістр» (залежно від спеціалізації) опановують ази науково-методичної роботи з організації проектної діяльності як учнів, так і студентів в межах опрацювання відповідних дисциплін, таких як «Технології вивчення галузі «Мови і літератури»», «Технології вивчення курсу «Природознавство»» тощо. Також навчальним планом підготовки студентів усіх кваліфікаційних рівнів передбачено написання наукових робіт, тематика яких прямо чи опосередковано пов'язана з проектними технологіями у ЗНЗ чи ВНЗ. Отже, проектна технологія у структурі підготовки фахівців спеціальності «Початкова освіта» фігурує у двох аспектах: як власна проектна діяльність студентів та як методика організації проектної діяльності учнів чи майбутніх учителів.

В умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» та пілотуванні нового Державного стандарту початкової загальної освіти застосування у навчанні учнів проектної діяльності вийшло на передній план [4; 5]. За вимогою проекту нового Держстандарту в змісті навчальних програм з предметів та інтегрованих курсів передбачено 20% резервного часу на виконання школярами проектів, дослідження місцевого середовища (довкілля), у якому мешкають діти, краєзнавчих розвідок тощо [6]. Тому здатність учителя організувати проектну діяльність учнів є однією з його сучасних кваліфікаційних характеристик.

Одним із шляхів, які допоможуть майбутньому вчителю у цьому є використання у навчально-виховному процесі змішаного навчання, яке дослідники трактують як поєднання онлайн та офлайн-навчання у один ланцюжок, що створює «навчальний

досвід» учня та самодостатній логічний курс чи предмет [3]. При змішаному навчанні інструкції/теорія, яку учень опрацює онлайн (чи то у формі самостійного прочитання матеріалів, чи при перегляді демонстраційних відео, чи при перегляді відеозапису лекції вчителя, чи у формі гри), знаходять своє застосування офлайн (тобто у приміщенні школи під час занять). Формати офлайн навчання включають роботу у групових проєктах, індивідуальні консультації, лекції, семінари, дискусії та ін. (тобто будь-яка взаємодія, що відбувається в реальному часі без посередництва технологій). Всі заняття, що відбуваються в школі мають поєднуватись та на практиці закріплювати знання, здобуті учнем при самостійній роботі онлайн.

В контексті виконання проєктів під навчанням онлайн автори розуміють формат навчання учня за комп'ютером, в бібліотеці тощо, при чому він сам обирає місце для навчання, контролює час, ритм та послідовність виконуваних завдань. Під навчанням офлайн – взаємодію учня з вчителем та однокласниками/колегами по проєкту: консультації, дискусії тощо [3].

Як показала педагогічна практика наших студентів у спеціалізованій школі № 304 з поглибленим вивченням інформаційних технологій, змішане навчання є вагомим засобом організації проєктної діяльності учнів 3-4 класів, яке цілеспрямовано сприяє формуванню основ ключових компетентностей школярів, передбачених Концепцією «Нова українська школа».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васютіна Т.М. Змістово-технологічне забезпечення процесу формування у майбутніх учителів початкової школи умінь організовувати проєктну діяльність учнів з природознавства / Т.М. Васютіна // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання: Збірник наукових праць. – Вип. 25. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. – С. 215–222.
2. Васютіна Т.М. Методичні орієнтири організації проєктної діяльності учнів з природознавства у початковій школі // Початкова школа. – 2015. – № 11. – С. 50–54.
3. Завалій Д. Навчання в школі та онлайн-навчання = змішане навчання. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prosvitcenter.org/uk/navchannya-v-shkoli-onlayn-navchannya-zmi/>

4. Концепція «Нова українська школа». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua> » Середня освіта » Реформа середньої освіти
5. Проєкт нового Державного стандарту початкової загальної освіти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: newstandard.nus.org.ua/
6. Щодо методичних рекомендацій для експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/shhodo-metodychnyh-rekomendatsij-dlya-eksperymentalnyh-zagalnoosvitnih-navchalnyh-zakladiv/>

Гарачук Тетяна

к.п.н., ст. викладач

Уманський державний

педагогічний університет імені Павла Тичини

УПРОВАДЖЕННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИУ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

В останній час процесу навчання іноземних мов у початковій школі приділяється все більше увага. В пропозиціях, внесених вчителями, батьками та науковцями під час відкритого обговорення на платформі EdEra, затверджених рішенням Колегії МОН від 4 серпня 2016 р. та оприлюднених на сайті МОН 11 серпня 2016 р. наголошено про важливість вивчення іноземних мов. Учитель початкової школи має розвивати в учнів позитивну мотивацію до вивчення іноземних мов та сформувавши готовність до іншомовного навчання і спілкування в майбутньому.

Доцільність та ефективність вивчення іноземних мов підтверджено багатьма дослідниками та науковцями (Б. Ананьєв, Дж. Брунер, В. Давидов, О. Запорожець, Г. Костюк, Н. Лейтес, С. Максименко, Ж. Піаже та ін.). Зауважено, що в молодшому шкільному віці швидко збагачується активний і пасивний словниковий запас, накопичено вже достатньо знань про навколишній світ, психічні процеси більш сконцентровані і дитина проявляє себе як активна, готова до спілкування особистість. Тому саме при вивченні іноземних мов і доцільно впроваджувати ігрові технології, адже цікавий, емоційно забарвлений, з елементами гри та нотками творчості процес навчання іноземних мов дасть дієвий результат.